

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๐๕๐๓/ ๑๕๐๖๗



๑๗ สิงหาคม ๒๕๕๗

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
ปฏิบัติหน้าที่
สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
เลขรับ..... 4700
วันที่..... 18 ส.ค. 2557
เวลา..... 09.42 น.

สำนักนายกรัฐมนตรี

ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติที่เสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติ จำนวน ๑๐ ฉบับ

กราบเรียน ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สิ่งที่ส่งมาด้วย บัญชีรายชื่อร่างพระราชบัญญัติและร่างพระราชบัญญัติในเรื่องนี้ จำนวน ๑๐ ฉบับ

ด้วยคณะกรรมการกฤษฎีกาได้ประชุมปรึกษาลงมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติจำนวน ๑๐ ฉบับ ตามบัญชีรายชื่อที่ได้ส่งมาพร้อมนี้ ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ หัวหน้าคณะกรรมการกฤษฎีกาแห่งชาติจึงได้ใช้อำนาจหน้าที่ของนายกรัฐมนตรีและคณะรัฐมนตรีตามมาตรา ๔๓ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ เสนอร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว จำนวน ๑๐ ฉบับ ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติเป็นเรื่องด่วน

จึงขอเสนอร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว จำนวน ๑๐ ฉบับ พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล และบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ มาเพื่อขอได้โปรดนำเสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาเป็นเรื่องด่วนต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

พลเอก

(ประยุทธ์ จันทร์โอชา)

หัวหน้าคณะกรรมการกฤษฎีกา

กลุ่มงานบริหารทั่วไป
รับที่ ๕๗ / ๕๗ วันที่ ๑๕ / ๘.๘.๕๗
เวลา ๑๐.๕๑ ส่ง พรก.
ดำเนินการประชุม

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

โทร. ๐ ๒๒๘๒ ๒๗๓๐

โทรสาร ๐ ๒๒๘๒ ๐๑๖๐ (Desktop/ทษ./ส่งสภา)

กลุ่มงานพระราชบัญญัติ

รับที่ ๒ / ๒๕๕๗

รับที่ ๑๗ / ๑๗ / ๒๕๕๗

เวลา ๑๓.๓๐ น.

ดำเนินการประชุม

บัญชีรายชื่อร่างพระราชบัญญัติที่เสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

๑. ร่างพระราชบัญญัติการถวายความปลอดภัย พ.ศ.
๒. ร่างพระราชบัญญัติการทวงถามหนี้ พ.ศ.
๓. ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
๔. ร่างพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
๕. ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ. ๒๕๓๐ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
๖. ร่างพระราชบัญญัติการกลับไปใช้สิทธิในบำเหน็จบำนาญตามพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔ พ.ศ.
๗. ร่างพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ.
๘. ร่างพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
๙. ร่างพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
๑๐. ร่างพระราชบัญญัติประกันชีวิต (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติการทวงถามหนี้
พ.ศ.

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยการทวงถามหนี้

เหตุผล

โดยที่การทวงถามหนี้ในปัจจุบันมีการกระทำที่ไม่เหมาะสมต่อลูกหนี้ไม่ว่าจะเป็นการใช้ถ้อยคำที่เป็นการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลอย่างรุนแรง การคุกคามโดยขู่เช็ญ การใช้กำลัง ประทุษร้าย หรือการทำให้เสียชื่อเสียง รวมถึงการให้ข้อมูลเท็จและการสร้างความเดือดร้อนรำคาญให้แก่บุคคลอื่น ประกอบกับปัจจุบันยังไม่มีกฎหมายที่กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการทวงถามหนี้และการควบคุมการทวงถามหนี้ไว้เป็นการเฉพาะ สมควรจะมีกฎหมายในเรื่องดังกล่าว จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

“ธุรกิจทวงถามหนี้” หมายความว่า การรับจ้างทวงถามหนี้เป็นปกติธุระโดยตรง หรือโดยอ้อม

“ข้อมูลเกี่ยวกับสถานที่ติดต่อลูกหนี้” หมายความว่า ที่อยู่อาศัยหรือสถานที่ทำงานของลูกหนี้ และให้หมายความรวมถึงหมายเลขโทรศัพท์และโทรสาร และสถานที่ติดต่อโดยจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ที่สามารถติดต่อกับลูกหนี้ได้ด้วย

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการกำกับการทวงถามหนี้

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งตามการเสนอแนะของคณะกรรมการกำกับการทวงถามหนี้ให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

การทวงถามหนี้

มาตรา ๕ บุคคลใดจะประกอบธุรกิจทวงถามหนี้ ต้องจดทะเบียนการประกอบธุรกิจทวงถามหนี้ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ตลอดจนเสียค่าธรรมเนียม ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

บุคคลซึ่งจดทะเบียนการประกอบธุรกิจการทวงถามหนี้ตามวรรคหนึ่งแล้ว ต้องประกอบธุรกิจการทวงถามหนี้ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

มาตรา ๖ ห้ามผู้ทวงถามหนี้ติดต่อกับบุคคลอื่นซึ่งมิใช่ลูกหนี้เพื่อการทวงถามหนี้ เว้นแต่บุคคลซึ่งลูกหนี้ได้ระบุไว้เพื่อการดังกล่าว

การติดต่อกับบุคคลอื่นนอกจากบุคคลตามวรรคหนึ่ง ให้กระทำได้เพื่อวัตถุประสงค์ในการสอบถามหรือยืนยันข้อมูลเกี่ยวกับสถานที่ติดต่อลูกหนี้หรือบุคคลซึ่งลูกหนี้ได้ระบุไว้เพื่อการทวงถามหนี้เท่านั้น โดยผู้ทวงถามหนี้ต้องปฏิบัติดังต่อไปนี้

(๑) แจ้งให้ทราบชื่อตัว ชื่อสกุล และแสดงเจตนาว่าต้องการสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับสถานที่ติดต่อลูกหนี้หรือบุคคลซึ่งลูกหนี้ได้ระบุไว้เพื่อการทวงถามหนี้

(๒) ห้ามแจ้งถึงความเป็นหนี้ของลูกหนี้

(๓) ห้ามใช้ข้อความ เครื่องหมาย สัญลักษณ์ หรือชื่อทางธุรกิจของผู้ทวงถามหนี้บนของจดหมาย ในหนังสือ หรือในสื่ออื่นใดที่ใช้ในการติดต่อสอบถาม ซึ่งทำให้เข้าใจได้ว่าเป็นการติดต่อเพื่อทวงถามหนี้ของลูกหนี้

(๔) ห้ามติดต่อหรือแสดงตนที่ทำให้เข้าใจผิดเพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับสถานที่ติดต่อลูกหนี้หรือบุคคลซึ่งลูกหนี้ได้ระบุไว้เพื่อการทวงถามหนี้

มาตรา ๗ การทวงถามหนี้ ให้ผู้ทวงถามหนี้ปฏิบัติดังต่อไปนี้

(๑) ติดต่อตามสถานที่ที่ลูกหนี้หรือบุคคลซึ่งลูกหนี้ได้ระบุไว้เพื่อการทวงถามหนี้ ได้แจ้งให้เป็นสถานที่ติดต่อ ในกรณีที่บุคคลดังกล่าวไม่ได้แจ้งไว้ล่วงหน้าหรือสถานที่ที่ได้แจ้งไว้ ไม่สามารถติดต่อได้ โดยผู้ทวงถามหนี้ได้พยายามติดต่อตามสมควรแล้ว ให้ติดต่อตามสถานที่อื่น ตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

(๒) ในกรณีติดต่อโดยโทรศัพท์ โทรสาร หรือบุคคล ให้ติดต่อได้ตั้งแต่เวลา ๐๙.๐๐ นาฬิกา ถึงเวลา ๒๐.๐๐ นาฬิกา หากไม่สามารถติดต่อตามเวลาดังกล่าวได้หรือช่วงเวลาดังกล่าว ไม่เหมาะสม ให้ติดต่อได้ในช่วงเวลาอื่นตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการประกาศ กำหนด

(๓) แจ้งให้ทราบชื่อตัว ชื่อสกุล ชื่อหน่วยงาน ในกรณีที่เป็นผู้รับมอบอำนาจ จากผู้ให้สินเชื่อหรือผู้รับมอบอำนาจช่วงในการทวงถามหนี้และผู้รับมอบอำนาจดังกล่าวทวงถามหนี้ ต่อหน้า ให้ผู้รับมอบอำนาจนั้นแสดงหลักฐานการมอบอำนาจให้ทวงถามหนี้ด้วย

มาตรา ๘ ผู้ทวงถามหนี้ต้องแจ้งให้ลูกหนี้หรือบุคคลซึ่งลูกหนี้ได้ระบุไว้เพื่อการ ทวงถามหนี้ทราบถึงชื่อของผู้ให้สินเชื่อและจำนวนหนี้ที่ลูกหนี้เป็นหนี้

ในกรณีที่ผู้ทวงถามหนี้ขอรับชำระหนี้ ผู้ทวงถามหนี้ต้องแสดงหลักฐานการรับมอบ อำนาจให้รับชำระหนี้จากผู้ให้สินเชื่อต่อลูกหนี้หรือบุคคลซึ่งลูกหนี้ได้ระบุไว้เพื่อการทวงถามหนี้ด้วย และเมื่อลูกหนี้ได้ชำระหนี้แก่ผู้ทวงถามหนี้แล้ว ให้ผู้ทวงถามหนี้ออกหลักฐานการชำระหนี้แก่ลูกหนี้ด้วย

หากลูกหนี้ได้ชำระหนี้แก่ผู้ทวงถามหนี้โดยสุจริต ให้ถือว่าเป็นการชำระหนี้ แก่ผู้ให้สินเชื่อโดยชอบ ทั้งนี้ ไม่ว่าผู้ทวงถามหนี้จะได้รับมอบอำนาจให้รับชำระหนี้จากผู้ให้สินเชื่อ หรือไม่ก็ตาม

มาตรา ๙ ห้ามผู้ทวงถามหนี้กระทำการทวงถามหนี้ในลักษณะดังต่อไปนี้

(๑) การข่มขู่ การใช้ความรุนแรง หรือการกระทำอื่นใดที่ทำให้เกิดความเสียหาย แก่ร่างกาย ชื่อเสียง หรือทรัพย์สินของลูกหนี้หรือผู้อื่น

(๒) การใช้วาจาหรือภาษาที่เป็นการดูหมิ่น ถากถาง หรือเสียดสีลูกหนี้หรือผู้อื่น

(๓) การแจ้งหรือเปิดเผยเกี่ยวกับความเป็นหนี้ของลูกหนี้ให้แก่ผู้อื่นที่ไม่เกี่ยวข้องกั บการทวงถามหนี้

(๔) การติดต่อลูกหนี้โดยไปรษณียบัตร เอกสารเปิดผนึก หรือโทรสาร ที่สื่อให้ทราบว่าเป็นการทวงถามหนี้อย่างชัดเจน

(๕) การใช้ข้อความ เครื่องหมาย สัญลักษณ์ หรือชื่อทางธุรกิจของผู้ทวงถามหนี้ บนของจดหมายในการติดต่อลูกหนี้ที่ทำให้เข้าใจได้ว่าเป็นการติดต่อเพื่อการทวงถามหนี้ เว้นแต่ ชื่อทางธุรกิจของผู้ทวงถามหนี้ไม่ได้สื่อให้ทราบได้ว่าเป็นผู้ประกอบธุรกิจทวงถามหนี้

(๖) การทวงถามหนี้ที่ไม่เหมาะสมในลักษณะอื่นตามที่คณะกรรมการประกาศ กำหนด

ความใน (๕) มิให้นำมาใช้บังคับกับการทวงถามหนี้เป็นหนังสือเพื่อจะใช้สิทธิฟ้องคดี ต่อศาล

มาตรา ๑๐ ห้ามผู้ทวงถามหนี้กระทำการทวงถามหนี้ในลักษณะที่เป็นเท็จ หรือทำให้เกิดความเข้าใจผิดดังต่อไปนี้

(๑) การแสดงหรือการใช้ข้อความ เครื่องหมาย สัญลักษณ์ หรือเครื่องแบบที่ทำให้เข้าใจว่าเป็นการกระทำของศาล เจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือหน่วยงานของรัฐ

(๒) การแสดงหรือมีข้อความที่ทำให้เชื่อว่าการทวงถามหนี้เป็นการกระทำโดย นายความ สำนักงานนายความ หรือสำนักงานกฎหมาย

(๓) การแสดงหรือมีข้อความที่ทำให้เชื่อว่าจะถูกดำเนินคดี หรือจะถูกยึดหรืออายัด ทรัพย์หรือเงินเดือน

(๔) การติดต่อหรือการแสดงตนให้เชื่อว่าผู้ทวงถามหนี้ดำเนินการให้แก่บริษัทข้อมูล เครดิตหรือรับจ้างบริษัทข้อมูลเครดิต

มาตรา ๑๑ ห้ามผู้ทวงถามหนี้กระทำการทวงถามหนี้ในลักษณะที่ไม่เป็นธรรม ดังต่อไปนี้

(๑) การเรียกเก็บค่าธรรมเนียมหรือค่าใช้จ่ายใด ๆ เกินกว่าอัตราที่คณะกรรมการ ประกาศกำหนด

(๒) การเสนอหรือจูงใจให้ลูกหนี้ออกเช็คทั้งที่รู้ว่าลูกหนี้อยู่ในฐานะที่ไม่สามารถ ชำระหนี้ได้

หมวด ๒

การกำกับดูแลและตรวจสอบ

มาตรา ๑๒ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการกำกับการทวงถามหนี้” ประกอบด้วยปลัดกระทรวงการคลังเป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงพาณิชย์ ปลัดกระทรวงยุติธรรม เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา เลขาธิการคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ เลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย นายกสภานายความ และผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจำนวนไม่เกินห้าคน เป็นกรรมการ

ให้คณะกรรมการแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ของสำนักงานเศรษฐกิจการคลังตั้งแต่ระดับ ผู้อำนวยการสำนักหรือเทียบเท่าขึ้นไปคนหนึ่งเป็นเลขานุการและเจ้าหน้าที่ของสำนักงานเศรษฐกิจการคลังเป็นผู้ช่วยเลขานุการตามความจำเป็น

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งตามวรรคหนึ่ง ต้องมีความรู้ ความเชี่ยวชาญ หรือประสบการณ์ในด้านการเงินการธนาคาร ด้านกฎหมาย หรือด้านการคุ้มครองผู้บริโภค อย่างน้อย ด้านละหนึ่งคน โดยมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสามปีและอาจได้รับแต่งตั้งใหม่อีกได้ แต่จะแต่งตั้งให้อยู่ในตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระมิได้

ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระอยู่ในตำแหน่งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่ากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่

มาตรา ๑๓ ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ในการกำกับดูแลการทวงถามหนี้ของผู้ทวงถามหนี้ อำนาจหน้าที่ดังกล่าวให้รวมถึง

- (๑) ออกประกาศหรือคำสั่งเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้
- (๒) พิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องเรียนตามพระราชบัญญัตินี้
- (๓) สั่งเพิกถอนการจดทะเบียนของผู้ประกอบธุรกิจทวงถามหนี้ตามมาตรา ๒๗
- (๔) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดหรือตามที่รัฐมนตรีมอบหมาย ประกาศของคณะกรรมการเมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

มาตรา ๑๔ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิต้องมีสัญชาติไทยและไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้

- (๑) เป็นบุคคลล้มละลาย คนไร้ความสามารถ หรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- (๒) เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ
- (๓) เป็นผู้อยู่ระหว่างถูกสั่งให้พักราชการหรือถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน
- (๔) เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจเพราะกระทำผิดวินัย
- (๕) เป็นกรรมการ ผู้จัดการ ผู้มีอำนาจในการจัดการ ผู้ให้สินเชื่อ หรือมีผลประโยชน์เกี่ยวข้องกับผู้ประกอบธุรกิจทวงถามหนี้ไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม

มาตรา ๑๕ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา ๑๒ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) รัฐมนตรีให้ออก เพราะบกพร่องหรือไม่สุจริตต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสีย หรือหย่อนความสามารถ
- (๔) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๔

มาตรา ๑๖ ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ รัฐมนตรีอาจแต่งตั้งผู้อื่นเป็นกรรมการแทนได้ เว้นแต่วาระของกรรมการจะเหลือน้อยกว่าเก้าสิบวัน และให้ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งแทนอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน

ในกรณีที่มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพิ่มขึ้นในระหว่างที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งแต่งตั้งไว้แล้วยังมีวาระอยู่ในตำแหน่ง ให้ผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งให้เป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพิ่มขึ้นนั้นอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้แต่งตั้งไว้แล้ว

มาตรา ๑๗ การประชุมคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุม

ในการประชุมคณะกรรมการ ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ที่ประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุมแทน

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๑๘ คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่คณะกรรมการมอบหมายได้

การประชุมคณะอนุกรรมการให้นำมาตรา ๑๗ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๑๙ ในกรณีที่ลูกหนี้หรือบุคคลอื่นได้รับการปฏิบัติจากผู้ทวงถามหนี้ที่เป็นการขัดต่อพระราชบัญญัตินี้ ให้ลูกหนี้หรือบุคคลอื่นนั้นมีสิทธิร้องเรียนต่อคณะกรรมการเพื่อวินิจฉัยสั่งการได้

การร้องเรียนต่อคณะกรรมการตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

มาตรา ๒๐ ในการดำเนินงานตามพระราชบัญญัตินี้ คณะกรรมการหรือคณะอนุกรรมการมีอำนาจสั่งให้บุคคลหนึ่งบุคคลใดมาให้ข้อเท็จจริง คำอธิบาย คำแนะนำ หรือความเห็น หรือส่งเอกสารหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับการทวงถามหนี้มาเพื่อประกอบการพิจารณาได้

มาตรา ๒๑ ในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ ให้สำนักงานเศรษฐกิจการคลังรับผิดชอบในงานธุรการของคณะกรรมการและให้มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) รับเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับการทวงถามหนี้เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการหรือคณะอนุกรรมการ แล้วแต่กรณี

(๒) ติดตามสอดส่องพฤติการณ์ของผู้ทวงถามหนี้หรือกำกับดูแลการปฏิบัติของผู้ประกอบธุรกิจทวงถามหนี้

(๓) ประสานกับหน่วยงานของรัฐซึ่งมีอำนาจหน้าที่ในการกำกับดูแลหรือตรวจสอบผู้ให้สินเชื่อ ผู้ทวงถามหนี้ หรือบุคคลอื่นใดที่เกี่ยวข้องกับการทวงถามหนี้

(๔) รับจดทะเบียนการประกอบธุรกิจทวงถามหนี้

(๕) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่คณะกรรมการได้มอบหมาย

มาตรา ๒๒ ในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจสั่งให้กรรมการผู้จัดการ ผู้จัดการ ผู้มีอำนาจในการจัดการ หรือพนักงานของผู้ทวงถามหนี้ มาให้ถ้อยคำ แสดงข้อมูล หรือส่งสมุดบัญชี เอกสาร ดวงตรา หรือสิ่งอื่นอันเกี่ยวกับกิจการสินทรัพย์และหนี้สินของผู้ทวงถามหนี้ และบุคคลดังกล่าวข้างต้น

มาตรา ๒๓ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา
 ในการปฏิบัติหน้าที่ พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องแสดงบัตรประจำตัวต่อบุคคลที่เกี่ยวข้อง
 ทุกครั้ง
 บัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ ให้เป็นไปตามแบบที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

หมวด ๓
 บทกำหนดโทษ

ส่วนที่ ๑
 โทษทางปกครอง

มาตรา ๒๔ ในกรณีที่น่าปรากฏแก่คณะกรรมการว่าผู้ทวงถามหนี้ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๖ วรรคสอง (๑) หรือ (๔) มาตรา ๗ มาตรา ๘ วรรคหนึ่งหรือวรรคสอง มาตรา ๙ (๖) หรือมาตรา ๑๑ (๑) ให้คณะกรรมการมีอำนาจสั่งให้ระงับการกระทำที่ฝ่าฝืนหรือปฏิบัติให้ถูกต้องหรือเหมาะสมภายในระยะเวลาที่กำหนด

หากผู้ทวงถามหนี้ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการพิจารณามีคำสั่งลงโทษปรับทางปกครองไม่เกินหนึ่งแสนบาท

มาตรา ๒๕ ในการพิจารณาออกคำสั่งลงโทษปรับทางปกครอง ให้คณะกรรมการคำนึงถึงความร้ายแรงแห่งพฤติกรรมที่กระทำผิด

ในกรณีที่ผู้ถูกลงโทษปรับทางปกครองไม่ยอมชำระค่าปรับทางปกครอง ให้นำบทบัญญัติเกี่ยวกับการบังคับทางปกครองตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองมาใช้บังคับโดยอนุโลม และในกรณีที่ไม่มีเจ้าหน้าที่ดำเนินการบังคับตามคำสั่ง หรือมีแต่ไม่สามารถดำเนินการบังคับทางปกครองได้ ให้คณะกรรมการมีอำนาจฟ้องคดีต่อศาลปกครองเพื่อบังคับชำระค่าปรับ ในการนี้ถ้าศาลปกครองเห็นว่าคำสั่งให้ชำระค่าปรับนั้นชอบด้วยกฎหมาย ให้ศาลปกครองมีอำนาจพิจารณาพิพากษาและบังคับให้มีการยึดหรืออายัดทรัพย์สินขายทอดตลาดเพื่อชำระค่าปรับได้

มาตรา ๒๖ ในกรณีที่ผู้ทวงถามหนี้ซึ่งเป็นนิติบุคคลต้องรับโทษปรับทางปกครอง ถ้าการกระทำความผิดของนิติบุคคลนั้นเกิดจากการสั่งการหรือไม่สั่งการ หรือการกระทำการหรือไม่กระทำการอันเป็นหน้าที่ที่ต้องกระทำของกรรมการผู้จัดการ ผู้จัดการ หรือผู้มีอำนาจในการจัดการแทนนิติบุคคลนั้น บุคคลดังกล่าวต้องรับโทษปรับทางปกครองตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้น ๆ ด้วย

มาตรา ๒๗ ให้คณะกรรมการมีอำนาจสั่งเพิกถอนการจดทะเบียนของผู้ประกอบธุรกิจทวงถามหนี้ได้ เมื่อปรากฏว่าผู้ประกอบธุรกิจทวงถามหนี้

- (๑) เคยถูกลงโทษปรับทางปกครองและถูกลงโทษซ้ำอีกจากการกระทำความผิดอย่างเดียวกัน
- (๒) กระทำการอันเป็นการฝ่าฝืนบทบัญญัติที่มีโทษทางอาญาตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๒๘ ผู้ทวงถามหนี้มีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งให้ชำระค่าปรับทางปกครองตามมาตรา ๒๔ วรรคสอง หรือผู้ประกอบธุรกิจทวงถามหนี้มีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งเพิกถอนการจดทะเบียนตามมาตรา ๒๗ ต่อรัฐมนตรีได้ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่ง

รัฐมนตรีต้องวินิจฉัยอุทธรณ์ตามวรรคหนึ่งให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันได้รับอุทธรณ์

คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด

ส่วนที่ ๒

โทษอาญา

มาตรา ๒๙ บุคคลใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๕ มาตรา ๖ วรรคหนึ่ง มาตรา ๖ วรรคสอง (๒) หรือ (๓) มาตรา ๙ (๒) (๓) (๔) หรือ (๕) หรือมาตรา ๑๑ (๒) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๓๐ บุคคลใดฝ่าฝืนมาตรา ๙ (๑) หรือมาตรา ๑๐ (๒) (๓) หรือ (๔) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินสามแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๓๑ บุคคลใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๐ (๑) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินห้าแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๓๒ บุคคลใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการหรือคณะอนุกรรมการตามมาตรา ๒๐ หรือขัดขวางหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๒๒ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินสามหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๓๓ บรรดาความผิดในส่วนที่ ๒ นี้ ให้คณะกรรมการเปรียบเทียบที่รัฐมนตรีแต่งตั้งมีอำนาจเปรียบเทียบได้ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนด

คณะกรรมการเปรียบเทียบที่รัฐมนตรีแต่งตั้งตามวรรคหนึ่ง ให้มีจำนวนสามคน ซึ่งคนหนึ่งต้องเป็นพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

เมื่อคณะกรรมการเปรียบเทียบได้ทำการเปรียบเทียบกรณีใด และผู้ต้องหาได้ชำระค่าปรับตามค่าเปรียบเทียบภายในระยะเวลาที่คณะกรรมการเปรียบเทียบกำหนดแล้ว ให้คดีนั้นเป็นอันเลิกกันและให้คณะกรรมการเปรียบเทียบแจ้งให้คณะกรรมการทราบโดยเร็ว

มาตรา ๓๔ ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดซึ่งต้องรับโทษอาญาตามพระราชบัญญัตินี้เป็นนิติบุคคล ถ้าการกระทำความผิดของนิติบุคคลนั้นเกิดจากการสั่งการหรือไม่สั่งการ หรือการกระทำการหรือไม่กระทำการอันเป็นหน้าที่ที่ต้องกระทำของกรรมการผู้จัดการ ผู้จัดการ หรือผู้มีอำนาจในการจัดการแทนนิติบุคคลนั้น บุคคลดังกล่าวต้องรับโทษตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้น ๆ ด้วย

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๓๕ บุคคลใดประกอบธุรกิจทางถาวรหรือกิจการอื่นในลักษณะทำนองเดียวกันตามพระราชบัญญัตินี้ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยื่นคำขอจดทะเบียนตามมาตรา ๕ ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ในระหว่างที่ยื่นคำขอจดทะเบียนตามวรรคหนึ่ง ให้บุคคลนั้นประกอบธุรกิจดังกล่าวต่อไปได้จนกว่าจะได้รับแจ้งการไม่รับจดทะเบียนจากสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....
นายกรัฐมนตรี

บันทึกวิเคราะห์สรุป
สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติการทวงถามหนี้ พ.ศ.

คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติการทวงถามหนี้ พ.ศ. ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุป สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ ดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

โดยที่การทวงถามหนี้ในปัจจุบันมีการกระทำที่ไม่เหมาะสมต่อลูกหนี้ไม่ว่าจะเป็น การใช้ถ้อยคำที่เป็นการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลอย่างรุนแรง การคุกคามโดยขู่เช็ญ การใช้กำลัง ประทุษร้าย หรือการทำให้เสียชื่อเสียงรวมถึงการให้ข้อมูลเท็จตลอดจนการสร้างความเดือดร้อน รำคาญให้แก่บุคคลอื่น ประกอบกับปัจจุบันยังไม่มีกฎหมายที่กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ในการทวงถามหนี้และการควบคุมการทวงถามหนี้ไว้เป็นการเฉพาะ สมควรมีกฎหมายในเรื่องดังกล่าว จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

ร่างพระราชบัญญัติการทวงถามหนี้ พ.ศ. มีสาระสำคัญ ดังต่อไปนี้

๒.๑ กำหนดความหมายของ “ผู้ทวงถามหนี้” ให้ความหมายรวมถึงผู้ที่ประกอบ ธุรกิจทวงถามหนี้และผู้รับมอบอำนาจจากผู้ประกอบธุรกิจทวงถามหนี้ด้วย เพื่อให้มีความชัดเจนขึ้น และมีความเชื่อมโยงระหว่าง “ผู้ที่ประกอบธุรกิจทวงถามหนี้” หรือ “ผู้รับมอบอำนาจจากผู้ประกอบ ธุรกิจทวงถามหนี้” กับ “ผู้ทวงถามหนี้” (ร่างมาตรา ๓)

๒.๒ กำหนดความหมายของ “ลูกหนี้” ซึ่งรวมถึงบุคคลธรรมดา ผู้ค้าประกันหนี้ สิ้นเชื่อ และความหมายของ “ผู้ให้สินเชื่อ” ให้ครอบคลุมถึงนิติบุคคลที่รับซื้อหรือรับโอนสินเชื่อต่อไป ทุกทอด (ร่างมาตรา ๓)

๒.๓ กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังเป็นรัฐมนตรีผู้รักษาการ ตามกฎหมาย และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงและประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๔)

๒.๔ หมวด ๑ การทวงถามหนี้

(๑) กำหนดให้ผู้ประกอบธุรกิจทวงถามหนี้ต้องจดทะเบียนประกอบธุรกิจ ทวงถามหนี้ (ร่างมาตรา ๕ วรรคหนึ่ง) และกำหนดให้บุคคลซึ่งจดทะเบียนการประกอบธุรกิจทวงถามหนี้ ต้องประกอบธุรกิจทวงถามหนี้ตามที่คณะกรรมการกำกับการทวงถามหนี้ประกาศกำหนด เช่น ผู้ที่จะทำหน้าที่ทวงถามหนี้ สถานที่ทำงาน หรือการรายงาน เป็นต้น (ร่างมาตรา ๕ วรรคสอง)

(๒) กำหนดห้ามมิให้ผู้ทวงถามหนี้ติดต่อกับผู้อื่นที่มีลูกหนี้เพื่อการทวงถามหนี้ เว้นแต่บุคคลที่ลูกหนี้ได้มอบอำนาจ ในกรณีผู้ทวงถามหนี้ติดต่อกับผู้อื่นให้ทำได้เพื่อสอบถามสถานที่ ติดต่อลูกหนี้เท่านั้น (ร่างมาตรา ๖)

(๓) กำหนดวิธีปฏิบัติในการทวงถามหนี้กับลูกหนี้ เช่น ผู้ทวงถามหนี้ต้องแจ้งชื่อตัว ชื่อสกุล ชื่อหน่วยงาน ไม่แจ้งถึงความเป็นหนี้ของลูกหนี้ ไม่ใช้ภาษา สัญลักษณ์ หรือชื่อทางธุรกิจของผู้ทวงถามหนี้บนซองจดหมายหรือในหนังสือหรือในสื่ออื่นใดที่ทำให้เข้าใจว่าเป็นการติดต่อมาเพื่อทวงถามหนี้ของลูกหนี้ และไม่ติดต่อหรือแสดงตนที่ทำให้เข้าใจผิดเพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับสถานที่ติดต่อลูกหนี้หรือบุคคลที่ลูกหนี้ได้ระบุไว้ (ร่างมาตรา ๗)

(๔) กำหนดให้ผู้ทวงถามหนี้ต้องแจ้งให้ลูกหนี้ทราบถึงชื่อของผู้ให้สินเชื่อและจำนวนหนี้ที่ลูกหนี้เป็นหนี้และให้ผู้ทวงถามหนี้ต้องแสดงหลักฐานการรับมอบอำนาจให้รับชำระหนี้จากผู้ให้สินเชื่อต่อลูกหนี้ด้วย และเมื่อลูกหนี้ได้ชำระหนี้แก่ผู้ทวงถามหนี้แล้ว ให้ผู้ทวงถามหนี้ออกหลักฐานการชำระหนี้แก่ลูกหนี้ (ร่างมาตรา ๘)

(๕) กำหนดข้อห้ามในการทวงถามหนี้โดยต้องไม่กระทำการในลักษณะข่มขู่ ใช้ความรุนแรง ใช้วาจาหรือภาษาที่เป็นการดูหมิ่นหรือเสียดสีลูกหนี้หรือผู้อื่น เปิดเผยความเป็นหนี้ของลูกหนี้ให้แก่ผู้อื่นที่ไม่เกี่ยวข้อง ติดต่อลูกหนี้เกี่ยวกับหนี้โดยไปรษณียบัตรหรือเอกสารเปิดผนึกหรือโทรสาร ใช้ภาษา สัญลักษณ์ หรือชื่อทางธุรกิจของผู้ประกอบธุรกิจทวงถามหนี้บนซองจดหมายหรือในหนังสือ เพื่อให้เข้าใจว่าเป็นการติดต่อมาเพื่อการทวงถามหนี้ และการทวงถามหนี้ที่ไม่เหมาะสมในลักษณะอื่นตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด (ร่างมาตรา ๙)

(๖) กำหนดห้ามมิให้ผู้ทวงถามหนี้กระทำการในลักษณะที่เป็นเท็จหรือทำให้เกิดความเข้าใจผิดในการทวงถามหนี้โดยแสดงหรือใช้เครื่องหมายหรือเครื่องแบบหรือข้อความที่ทำให้เข้าใจว่าเป็นการกระทำของศาล เจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือหน่วยงานของรัฐ แสดงหรือมีข้อความที่ทำให้เชื่อว่าการทวงถามหนี้เป็นการกระทำโดยทนายความ สำนักงานทนายความหรือสำนักงานกฎหมาย แสดงหรือมีข้อความที่ทำให้เชื่อว่าจะถูกดำเนินคดี ถูกยึดหรืออายัดทรัพย์สินหรือเงินเดือน ติดต่อหรือแสดงให้เชื่อว่าการทวงถามหนี้ดำเนินการให้แก่บริษัทข้อมูลเครดิตหรือรับจ้างบริษัทข้อมูลเครดิต (ร่างมาตรา ๑๐)

(๗) กำหนดห้ามมิให้ผู้ทวงถามหนี้กระทำการในลักษณะที่ไม่เป็นธรรม โดยการเรียกเก็บค่าธรรมเนียมหรือค่าใช้จ่ายใดๆ เกินกว่าอัตราที่คณะกรรมการประกาศกำหนด หรือการเสนอหรือจูงใจให้ลูกหนี้ออกเช็คทั้งที่รู้ยู่ว่าลูกหนี้อยู่ในสถานะที่ไม่สามารถชำระหนี้ได้ (ร่างมาตรา ๑๑)

๒.๕ หมวด ๒ คณะกรรมการ

(๑) กำหนดให้มีคณะกรรมการกำกับการทวงถามหนี้ ประกอบด้วย (๑) ปลัดกระทรวงการคลังเป็นประธานกรรมการ (๒) กรรมการโดยตำแหน่ง ได้แก่ ปลัดกระทรวงพาณิชย์ ปลัดกระทรวงยุติธรรม เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา เลขาธิการคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ เลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย และนายกสภาทนายความ (๓) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังแต่งตั้งจำนวนห้าคน โดยต้องแต่งตั้งจากบุคคลที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญหรือประสบการณ์ทางการเงินการธนาคาร กฎหมาย และการคุ้มครองผู้บริโภค อย่างน้อยด้านละหนึ่งคน และเจ้าหน้าที่สำนักงานเศรษฐกิจการคลังเป็นฝ่ายเลขานุการ

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสามปีและอาจได้รับการแต่งตั้งอีกได้แต่ต้องไม่เกินสองวาระติดต่อกัน (ร่างมาตรา ๑๒) กำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม (ร่างมาตรา ๑๔) กำหนดเหตุในการพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ (ร่างมาตรา ๑๕) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่พ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง อาจแต่งตั้งผู้อื่นเป็นกรรมการแทนได้โดยให้ดำรงตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของผู้ที่ตนแทน (ร่างมาตรา ๑๖) และกำหนดองค์ประชุมของคณะกรรมการ การออกเสียง และการวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุม (ร่างมาตรา ๑๗)

(๒) คณะกรรมการกำกับการทวงถามหนี้มีอำนาจหน้าที่ออกประกาศหรือคำสั่งเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ ออกประกาศกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับการปฏิบัติการทวงถามหนี้ วินิจฉัยเรื่องร้องเรียนตามพระราชบัญญัตินี้ เพิกถอนการจดทะเบียนของผู้ประกอบธุรกิจทวงถามหนี้ ตลอดจนปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนด หรือรัฐมนตรีมอบหมาย (ร่างมาตรา ๑๓) นอกจากนี้คณะกรรมการฯ มีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อปฏิบัติการตามที่มอบหมาย (ร่างมาตรา ๑๘) และรับเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับการทวงถามหนี้ (ร่างมาตรา ๑๙) ทั้งนี้ คณะกรรมการฯ และคณะอนุกรรมการมีอำนาจสั่งให้บุคคลมาให้ข้อเท็จจริง คำอธิบาย คำแนะนำหรือความเห็น หรือส่งเอกสารหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับการทวงถามหนี้ (ร่างมาตรา ๒๐)

๒.๖ กำหนดให้สำนักงานเศรษฐกิจการคลังรับผิดชอบในงานธุรการของคณะกรรมการฯ และมีอำนาจและหน้าที่ในการรับเรื่องร้องเรียน ติดตามสอดส่องพฤติกรรมของผู้ทวงถามหนี้ ประสานกับส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจหน้าที่ในการกำกับดูแลหรือตรวจสอบผู้ให้สินเชื่อ ผู้ทวงถามหนี้หรือบุคคลอื่นใด รับผิดชอบในการประกอบธุรกิจทวงถามหนี้ และปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่คณะกรรมการฯ มอบหมาย (ร่างมาตรา ๒๑)

๒.๗ พนักงานเจ้าหน้าที่

(๑) พนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจสั่งให้กรรมการผู้จัดการ ผู้จัดการ บุคคลผู้มีอำนาจในการจัดการ หรือพนักงานของผู้ทวงถามหนี้มาให้ถ้อยคำหรือให้แสดงหรือส่งสมุดบัญชี เอกสารหรือดวงตราหรือสิ่งอื่นเกี่ยวกับกิจการ สินทรัพย์และหนี้สินของผู้ทวงถามหนี้และบุคคลข้างต้น (ร่างมาตรา ๒๒)

(๒) กำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา (ร่างมาตรา ๒๓)

๒.๘ หมวด ๓ บทกำหนดโทษ

(๑) กำหนดแบ่งแยกกระหว่างการใช้มาตรการบังคับทางปกครองสำหรับการกระทำความผิดที่ไม่ร้ายแรงให้แยกเป็นโทษทางปกครอง (ส่วนที่ ๑ โทษทางปกครอง) และกรณีที่เป็นการกระทำความผิดร้ายแรงให้แยกเป็นโทษทางอาญา (ส่วนที่ ๒ โทษทางอาญา)

(๒) กำหนดความรับผิดสำหรับผู้ทวงถามหนี้ที่ดำเนินกิจการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๖ วรรคสอง (๑) หรือ (๔) มาตรา ๗ มาตรา ๘ (๖) มาตรา ๑๐ (๑) หรือมาตรา ๑๑ วรรคหนึ่งหรือวรรคสอง ต้องรับโทษตามอัตราโทษที่กำหนด (ร่างมาตรา ๒๔)

(๓) กำหนดขั้นตอนการฟ้องบังคับทางปกครองเพื่อบังคับชำระค่าปรับกรณีผู้ถูกลงโทษปรับทางปกครองไม่ชำระค่าปรับทางปกครอง (ร่างมาตรา ๒๕)

(๔) กำหนดให้ในกรณีที่ผู้ทวงถามหนี้ซึ่งเป็นนิติบุคคลต้องรับโทษปรับทางปกครอง ถ้าการกระทำความผิดของนิติบุคคลนั้นเกิดจากการสั่งการหรือไม่สั่งการ หรือการกระทำการหรือไม่กระทำการอันเป็นหน้าที่ที่ต้องกระทำของกรรมการผู้จัดการ ผู้จัดการ หรือผู้มีอำนาจในการจัดการแทนนิติบุคคลนั้น บุคคลดังกล่าวต้องรับโทษปรับทางปกครองตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้น ๆ ด้วย (ร่างมาตรา ๒๖)

(๕) กำหนดเงื่อนไขที่จะเพิกถอนทะเบียนของผู้ประกอบธุรกิจทวงถามหนี้ เมื่อได้มีการกระทำความผิดทางปกครองซ้ำหรือกระทำการอันเป็นการฝ่าฝืนโทษทางอาญา (ร่างมาตรา ๒๗)

(๖) กำหนดให้มีการอุทธรณ์คำสั่งทางปกครองไปยังรัฐมนตรีภายในสิบห้าวัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่ง (ร่างมาตรา ๒๘)

(๗) กำหนดความรับผิดสำหรับผู้ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๕ มาตรา ๖ วรรคหนึ่ง มาตรา ๖ วรรคสอง (๒) หรือ (๓) มาตรา ๘ (๒) (๓) (๔) หรือ (๕) หรือมาตรา ๑๐ (๒) ต้องรับโทษตามอัตราโทษที่กำหนด (ร่างมาตรา ๒๙)

(๘) กำหนดความรับผิดสำหรับผู้ฝ่าฝืนมาตรา ๘ (๑) หรือมาตรา ๙ (๒) (๓) หรือ (๔) ต้องรับโทษตามอัตราโทษที่กำหนด (ร่างมาตรา ๓๐)

(๙) กำหนดความรับผิดสำหรับผู้ฝ่าฝืนมาตรา ๙ (๑) ต้องรับโทษตามอัตราโทษที่กำหนด (ร่างมาตรา ๓๑)

(๑๐) กำหนดความรับผิดสำหรับผู้ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการหรือคณะอนุกรรมการตามมาตรา ๒๐ หรือขัดขวางหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๒๒ ต้องรับโทษตามอัตราโทษที่กำหนด (ร่างมาตรา ๓๒)

(๑๑) กำหนดให้มีคณะกรรมการเปรียบเทียบเพื่อทำการเปรียบเทียบปรับความผิดในส่วนของโทษทางอาญา โดยเมื่อคณะกรรมการเปรียบเทียบได้ทำการเปรียบเทียบกรณีใดและผู้ต้องหาได้ชำระค่าปรับตามค่าเปรียบเทียบภายในระยะเวลาที่คณะกรรมการเปรียบเทียบกำหนดแล้วให้คดีนั้นเป็นอันเลิกกัน (ร่างมาตรา ๓๓)

(๑๒) กำหนดให้ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดซึ่งต้องรับโทษอาญาตามพระราชบัญญัตินี้เป็นนิติบุคคล ให้กรรมการผู้จัดการ ผู้จัดการ หรือผู้มีอำนาจในการจัดการแทนนิติบุคคลต้องรับโทษอาญาตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้นด้วย เมื่อการกระทำความผิดของนิติบุคคลนั้นเกิดจากการสั่งการหรือไม่สั่งการ หรือการกระทำการหรือไม่กระทำการอันเป็นหน้าที่ที่ต้องกระทำของบุคคลดังกล่าว (ร่างมาตรา ๓๔)

(๑๓) กำหนดให้บุคคลที่ประกอบธุรกิจทวงถามหนี้อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับให้อื่นของจดทะเบียนภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๓๕)

๓. ข้อมูลทางวิชาการประกอบการพิจารณา

๓.๑ กฎหมายต่างประเทศที่เกี่ยวข้อง

ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินี้ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ได้ศึกษากฎหมายต่างประเทศในส่วนที่เกี่ยวกับการติดตามทวงถามหนี้เพื่อนำข้อมูลมาประกอบการพิจารณา สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

(๑) สหรัฐอเมริกา

ได้มีการกำหนดเรื่องการติดตามทวงถามหนี้ไว้ใน Fair Debt Collection Practices Act of 1977 มีวัตถุประสงค์เพื่อคุ้มครองลูกหนี้จากการติดตามทวงถามหนี้ที่ไม่เป็นธรรมและป้องกันไม่ให้เจ้าหนี้หรือผู้ติดตามทวงถามหนี้ใช้วิธีการติดตามทวงถามหนี้ที่ไม่เหมาะสมในการละเมิดสิทธิต่างๆ ของลูกหนี้ นอกจากนี้ได้ให้อำนาจกับคณะกรรมการการค้ากลาง (Federal Trade Commission) ในการควบคุมการติดตามทวงถามหนี้ โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

(๑.๑) การติดตามทวงถามหนี้ที่ได้รับความคุ้มครอง

หนี้ที่ได้รับความคุ้มครองภายใต้กฎหมายฉบับนี้จะต้องเกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิตประจำวันโดยปกติของลูกหนี้ เช่น หนี้ที่เกิดจากการติดต่อทางการซื้อขายสินค้า ประกัน บริการต่างๆ ของบุคคลหรือครอบครัว หนี้ที่เกิดจากการติดต่อทางการซื้อขายสินค้า ประกัน บริการต่างๆ ของบุคคลหรือครอบครัว แต่ไม่รวมถึงหนี้ที่เกิดขึ้นจากการกู้ยืมธนาคารหรือสถาบันการเงิน หนี้ภาษี ค่าปรับ ค่าเลี้ยงดูสามีหรือภริยาในกรณีหย่าร้าง ค่าเลี้ยงดูบุตร หรือสิทธิเรียกร้องอันเกิดจากการกระทำละเมิด

สำหรับลูกหนี้ที่จะได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายจะต้องเป็นบุคคลธรรมดาเท่านั้น ส่วนเจ้าหนี้และผู้ติดตามทวงถามหนี้ อาจจะเป็นบุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลก็ได้ และให้หมายความรวมถึงลูกจ้าง หุ่นส่วนบริษัทในเครือธุรกิจของเจ้าหนี้ที่มีได้ใช้ชื่อตนเอง รวมถึงทนายความหรือสำนักงานกฎหมายที่รับจ้างติดตามทวงถามหนี้ในนามของเจ้าหนี้ด้วย

(๑.๒) ข้อปฏิบัติในการติดตามทวงถามหนี้

กฎหมายฉบับนี้ได้กำหนดข้อปฏิบัติในการติดตามทวงถามหนี้เพื่อคุ้มครองลูกหนี้จากการติดตามทวงถามหนี้อย่างไม่เป็นธรรมไว้สามเรื่อง ดังนี้

(๑.๒.๑) การค้นหาข้อมูลเกี่ยวกับลูกหนี้จากบุคคลอื่น

ในการค้นหาข้อมูลเกี่ยวกับลูกหนี้จากบุคคลอื่น ผู้ติดตามทวงถามหนี้จะต้องแจ้งรายละเอียดต่างๆ เกี่ยวกับตนเองให้บุคคลนั้นทราบ ในกรณีผู้ติดตามทวงถามหนี้ทราบว่าลูกหนี้ได้แต่งตั้งทนายความโดยทราบชื่อและที่อยู่ของทนายความ ผู้ติดตามทวงถามหนี้จะต้องไม่ติดต่อสื่อสารกับบุคคลอื่นนอกจากทนายความของลูกหนี้ เว้นแต่ว่าจะมีความผิดพลาดในการติดต่อสื่อสารกับทนายความ หรือได้รับอนุญาตจากลูกหนี้หรือได้รับอนุญาตจากศาลเท่านั้น^๑

(๑.๒.๒) การติดต่อสื่อสารเพื่อการติดตามทวงถามหนี้

หากผู้ติดตามทวงถามหนี้ทราบว่าลูกหนี้ได้แต่งตั้งทนายความและทราบชื่อและที่อยู่ของทนายความ ผู้ติดตามทวงถามหนี้จะต้องไม่ติดต่อสื่อสารกับลูกหนี้นอกจากทนายความ เว้นแต่ว่าจะมีความผิดพลาดในการติดต่อสื่อสารกับทนายความหรือได้รับอนุญาตจากลูกหนี้หรือได้รับอนุญาตจากศาลเท่านั้น สำหรับการติดต่อสื่อสารกับบุคคลอื่น ผู้ติดตามทวงถามหนี้จะต้องแจ้งรายละเอียดต่างๆ เกี่ยวกับตนเองให้บุคคลนั้นทราบด้วย^๒

(๑.๒.๓) การแจ้งให้ชำระหนี้

การแจ้งให้ลูกหนี้ชำระหนี้สามารถกระทำได้หลังจากพ้นระยะเวลาห้าวัน นับแต่วันที่ได้ติดต่อสื่อสารกับลูกหนี้เป็นครั้งแรก ในการแจ้งให้ชำระหนี้ จะต้อง

^๑ Section 805 Fair Debt Collection Practices Act 1977.

ทำหนังสือส่งไปยังลูกหนี้ โดยมีเนื้อหาที่ระบุถึงจำนวนของหนี้ ชื่อเจ้าหนี้ รายงานการเงินและผล บังคับของหนี้ซึ่งหากลูกหนี้มีข้อโต้แย้งประการใดจะต้องแจ้งเป็นหนังสือภายในสามสิบวัน หลังจากนั้น ผู้ติดตามทวงถามหนี้ต้องหยุดการติดตามทวงถามหนี้ไว้จนกว่าจะได้รับการพิสูจน์ว่าหนี้นั้นมีผลบังคับ ได้จริงหรือได้จัดส่งชื่อและที่อยู่ของเจ้าหนี้ให้กับลูกหนี้เป็นที่เรียบร้อยแล้ว^๓

(๑.๓) ข้อห้ามปฏิบัติในการติดตามทวงถามหนี้

(๑.๓.๑) การสืบเสาะหาข้อมูลเกี่ยวกับลูกหนี้ มีข้อห้ามดังนี้

- ๑) ไม่กล่าวถึงการทำลูกหนี้เป็นหนี้ใดๆ กับ บุคคลภายนอก
- ๒) ไม่ติดต่อสื่อสารกับบุคคลใดๆ เกินกว่าหนึ่งครั้ง นอกจากบุคคลนั้นจะร้องขอ หรือมีเหตุผลอันน่าเชื่อได้ว่าการตอบรับในครั้งก่อนเกิดความผิดพลาด และบุคคลนั้นมีข้อมูลเกี่ยวกับลูกหนี้ที่สมบูรณ์
- ๓) ไม่ติดต่อโดยทางไปรษณียบัตร
- ๔) ไม่ใช้ภาษาหรือสัญลักษณ์บนซองวัตถุที่บ่งชี้ได้ว่าเป็นบุคคลที่อยู่ในธุรกิจการติดตามทวงถามหนี้

(๑.๓.๒) การติดต่อสื่อสารในการติดตามทวงถามหนี้

- ๑) การติดต่อสื่อสารกับลูกหนี้ ผู้ติดตามทวงถามหนี้ จะต้องไม่ติดต่อสื่อสารกับลูกหนี้ในเวลาหรือสถานที่ที่รู้หรือควรจะรู้ได้ว่าลูกหนี้จะไม่สามารถความสะดวกรวมถึงในสถานประกอบการของลูกหนี้
- ๒) ผู้ติดตามทวงถามหนี้จะต้องไม่ติดต่อสื่อสารกับลูกหนี้ ถ้าลูกหนี้ปฏิเสธที่จะชำระหนี้เป็นหนังสือหรือประสงค์จะให้ผู้ติดตามทวงถามหนี้หยุดการติดต่อสื่อสาร

(๑.๓.๓) การแจ้งให้ชำระหนี้

- ๑) ผู้ติดตามทวงถามหนี้จะต้องไม่กระทำใดๆ ที่นำมา ซึ่งการคุกคาม บังคับ การใช้วิธีการติดตามทวงถามหนี้ในทางที่ผิดเพื่อการติดต่อสื่อสารหรือ ในการติดตามทวงถามหนี้^๔ เช่น การใช้หรือการคุกคามว่าจะใช้ความรุนแรง หรือจะกระทำความผิด ทางอาญา การกระทำที่เป็นการรอนาจาร หรือการดูหมิ่น การโฆษณารายชื่อลูกหนี้ที่ปฏิเสธการชำระ หนี้ การใช้โทรศัพท์เพื่อสนทนาซ้ำแล้วซ้ำอีกหรือต่อเนื่องเพื่อรบกวนหรือคุกคาม
- ๒) ผู้ติดตามทวงถามหนี้จะต้องไม่ใช้การปลอม หรือหลอกลวงในการติดตามทวงถามหนี้^๕ เช่น การแสดงออกโดยหลอกลวงว่ามีการรับรองโดยรัฐ หรือข้อผูกพันกับประเทศหรือมลรัฐใดๆ การแสดงออกโดยปลอมลักษณะ จำนวน สถานะ ทางกฎหมายของหนี้ว่าได้เริ่มขึ้นแล้ว การแสดงออกโดยหลอกลวงว่าเป็นทนายความ หรือเป็นการติดต่อจากทนายความ การแสดงออกว่าหากไม่ชำระหนี้จะมีผลทำให้เกิดการยึดทรัพย์สิน หรือจับกุม จำคุก หรือขายทรัพย์สินหรืออายัดเงินเดือน ยกเว้น การกระทำนั้นจะชอบด้วยกฎหมาย

^๓ Section 809 Fair Debt Collection Practices Act 1977.

^๔ Section 804 Fair Debt Collection Practices Act 1977.

^๕ Section 805 Fair Debt Collection Practices Act 1977.

^๖ Section 806 Fair Debt Collection Practices Act 1977.

^๗ Section 807 Fair Debt Collection Practices Act 1977.

และผู้ติดตามทวงถามหนี้มีเจตนาที่จะกระทำการนั้น การแสดงออกว่าผู้ติดตามทวงถามหนี้หรือบุคคลภายนอกจะดำเนินคดี ยกเว้นการดำเนินคดีดังกล่าวเป็นการชอบด้วยกฎหมายและน่าจะเป็นไปได้ว่าจะมีการดำเนินคดีเกิดขึ้น การแสดงออกโดยหลอกลวงในการขาย การส่งของที่จะเป็นเหตุให้ลูกหนี้สูญเสียข้อเรียกร้องหรือข้อต่อสู้ หรือกลายเป็นผู้กระทำความผิดในวิธีปฏิบัติในการติดตามทวงถามหนี้ การแสดงออกว่าลูกหนี้ได้กระทำความผิดอาญา การกระจายข้อมูล หรือขู่ว่าจะกระจายข้อมูลเกี่ยวกับความน่าเชื่อถือทางการเงินไปยังบุคคลใดๆ ซึ่งรู้หรือควรจะรู้ว่าเป็นเท็จ การแสดงออกที่ผิดพลาดหรือการให้ข้อมูลปลอม

๓) ผู้ติดตามทวงถามหนี้จะต้องไม่ปฏิบัติการโดยไม่เป็นธรรม หรือไม่มีเหตุผลในการติดตามทวงถามหนี้^๘ เช่น ก่อให้เกิดค่าใช้จ่ายต่อบุคคลเกี่ยวกับค่าติดต่อสื่อสารโดยปิดบังวัตถุประสงค์ของการติดต่อ การกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย หรือขู่ว่าจะกระทำการนั้นมีผลกระทบต่อเกียรติยศ หรือการทำให้สิทธิในทรัพย์สินหมดลง

๔) ผู้ติดตามทวงถามหนี้จะต้องไม่จัดหา ออกแบบ หรือรวบรวมมาให้ซึ่งแบบฟอร์มที่หลอกลวงที่จะนำมาสร้างความเชื่อถ้อยที่ผิดๆ กับลูกหนี้ว่ามีบุคคลภายนอกได้เข้ามามีส่วนร่วมในการติดตามทวงถามหนี้ ซึ่งในความเป็นจริงแล้วบุคคลนั้นไม่ได้เข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องด้วย^๙

(๑.๔) บทกำหนดโทษ

หากผู้ติดตามทวงถามหนี้กระทำการฝ่าฝืนข้อปฏิบัติหรือข้อห้ามในการติดตามทวงถามหนี้แล้ว จะต้องชดเชยค่าเสียหายที่แท้จริงและค่าเสียหายเพิ่มเติมให้กับลูกหนี้ โดยการกำหนดจำนวนความรับผิดทางแพ่ง ศาลต้องพิจารณาถึงปัจจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องและในกรณีที่เป็นการฟ้องคดีรายบุคคลโดยศาลจะพิจารณาจำนวนครั้งและความต่อเนื่องของการไม่ปฏิบัติให้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ของกฎหมายในการติดตามทวงถามหนี้ซึ่งต้องเป็นการกระทำโดยจงใจ และพิจารณาถึงทรัพย์สินของผู้ติดตามทวงถามหนี้และจำนวนค่าเสียหายที่ลูกหนี้จะได้รับผลกระทบ

อย่างไรก็ตาม ผู้ติดตามทวงถามหนี้อาจไม่ต้องรับผิดชอบในการฝ่าฝืนวิธีปฏิบัติภายใต้พระราชบัญญัติฉบับนี้ หากผู้ติดตามทวงถามหนี้มีพยานหลักฐานว่าการฝ่าฝืนนั้นเป็นไปโดยไม่จงใจและเป็นความผิดพลาดโดยสุจริต นอกจากนี้ ศาลยังอาจพิจารณาให้ลูกหนี้สามารถเรียกร้องค่าเสียหายทางจิตใจ ความเสียหายเพื่อการทำให้เสียเกียรติ การลำบากใจ ความทุกข์ทรมานทางจิตใจ ความเศร้าโศกทางอารมณ์ที่บุคคลได้รับและค่าเสียหายเชิงลงโทษได้ด้วย^{๑๐}

ส่วนการฟ้องร้องเพื่อได้รับผิดตามพระราชบัญญัติฉบับนี้ ต้องยื่นฟ้องภายในเวลาหนึ่งปีนับจากวันที่กระทำการฝ่าฝืนพระราชบัญญัตินี้

(๑.๕) คณะกรรมการตามกฎหมาย

ในสหรัฐอเมริกาคณะกรรมการควบคุมการติดตามทวงถามหนี้โดยตรง คือ Federal Trade Commission (คณะกรรมการการค้ากลาง) ทำหน้าที่ควบคุมการปฏิบัติตามข้อปฏิบัติและข้อห้ามปฏิบัติในการติดตามทวงถามหนี้ภายใต้พระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่จะมี

^๘ Section 808 Fair Debt Collection Practices Act 1977.

^๙ Section 812 Fair Debt Collection Practices Act 1977.

^{๑๐} Section 813 Fair Debt Collection Practices Act 1977.

กฎหมายอื่นกำหนดให้อยู่ในอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานอื่น ในส่วนของการควบคุมการติดตาม ทวงถามหนี้ คณะกรรมการการค้ากลางมีหน้าที่ต้องวินิจฉัยข้อร้องเรียนว่ามีการฝ่าฝืนกฎหมายหรือไม่ นอกจากนี้ คณะกรรมการการค้ากลางยังมีหน้าที่ต้องทำรายงานเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของ คณะกรรมการ ตลอดจนคำแนะนำเกี่ยวกับการบังคับใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้เสนอต่อรัฐสภา ปีละครั้งด้วย^{๑๑}

(๒) ประเทศออสเตรเลีย

ประเทศออสเตรเลียมีได้กำหนดมาตรการควบคุมการติดตามทวงถามหนี้ อย่างไม่เป็นธรรมไว้เป็นกฎหมายเฉพาะ แต่ได้มีการนำบทบัญญัติเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภคตาม Trade Practices Act 1974 (กฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติทางการค้า ค.ศ. ๑๙๗๔) และ Australian Securities and Investment Commission Act 2001 (กฎหมายว่าด้วยคณะกรรมการหลักทรัพย์ และการลงทุน ค.ศ. ๒๐๐๑) โดยมีคณะกรรมการการแข่งขันและคุ้มครองผู้บริโภค (Australian Competition and Consumer Commission) และคณะกรรมการหลักทรัพย์และการลงทุนตาม กฎหมายดังกล่าวกำกับดูแลและควบคุมการคุ้มครองผู้บริโภค (Australian Securities and Investments Commission) ซึ่งจะมีเนื้อหาครอบคลุมทั้งในส่วนของผู้ได้รับความคุ้มครอง ข้อปฏิบัติและข้อห้าม ปฏิบัติในการติดตามทวงถามหนี้ ความรับผิดชอบและการควบคุมโดยคณะกรรมการซึ่งแนวปฏิบัติดังกล่าว มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นการสนับสนุนให้มีการติดตามทวงถามหนี้โดยการกระทำอย่างสุภาพรวมถึง ให้ความช่วยเหลือแก่ลูกหนี้ที่ประสบกับภาวะทางการเงินอันจะทำให้ความสามารถในการชำระหนี้ ของลูกหนี้ลดลงซึ่งจะมีผลทำให้เจ้าหนี้ไม่ได้รับชำระหนี้

(๒.๑) ขอบเขตการให้ความคุ้มครอง

ลูกหนี้จะได้รับความคุ้มครองจากมูลหนี้ทุกประเภทรวมถึงหนี้ที่มีการรับโอนมาเพื่อให้ติดตามทวงถามหนี้ด้วย ไม่ว่าจะเป็นการรับโอนโดยการขายหรือเป็นผู้แทนของ เจ้าหนี้ไม่ว่าวิธีใดๆ ในฐานะที่เป็นสิทธิของเจ้าหนี้

สำหรับลูกหนี้ที่จะได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายจะเป็นบุคคล หน่วยงานทางธุรกิจ หรือนิติบุคคลที่เป็นหนี้หรือถูกกล่าวหาว่าเป็นหนี้

ส่วนผู้ติดตามทวงถามหนี้ที่อยู่ภายใต้การควบคุม หมายถึง บุคคลที่ ติดตามทวงถามหนี้ในหน่วยของธุรกิจ รวมถึงเจ้าหนี้ ผู้ติดตามทวงถามหนี้อิสระ ผู้รับโอน ตัวแทน ทนายความและบุคคลใดๆ ที่ติดตามทวงถามหนี้ในนามของคนอื่น^{๑๒}

(๒.๒) ข้อปฏิบัติในการติดตามทวงถามหนี้

(๒.๒.๑) การติดต่อในการติดตามทวงถามหนี้

๑) เจ้าหนี้หรือผู้ติดตามทวงถามหนี้ต้องติดต่อกับลูกหนี้ เพื่อวัตถุประสงค์อันสมควรและจำเป็นเท่านั้น และต้องไม่เป็นการติดต่อที่มีลักษณะเป็นอันตราย คุกคาม หรือทำให้ลูกหนี้ต้องอับอายต่อบุคคลอื่น นอกจากนี้ เจ้าหนี้หรือผู้ติดตามทวงถามหนี้จะต้อง

^{๑๑} Section 814 and Section 815 Fair Debt Collection Practices Act 1977.

^{๑๒} Australian Competition and Consumer Commission, Australian Securities and Investment Commission, Debt collection guideline for collectors and creditors, <<http://www.accc.gov.au>>, October 2005,

ติดต่อกับลูกหนี้ในเวลาที่เหมาะสม เช่น ห้ามติดต่อในวันหยุดนักขัตฤกษ์ ห้ามติดต่อหลังเวลา ๒๑.๐๐ นาฬิกา เว้นแต่มีเหตุอันสมควร^{๑๓}

๒) การติดต่อโดยตรงซึ่งหน้า อาจกระทำได้หากลูกหนี้ ปฏิเสธหรือไม่ตอบรับการติดต่อสื่อสารโดยทางอื่น หรือตามที่กฎหมายกำหนดไว้

หากลูกหนี้ได้แต่งตั้งผู้แทน เช่น ที่ปรึกษาทางการเงิน หนายความ ผู้ปกครองหรือผู้ดูแล เจ้าหนี้หรือผู้ติดตามทวงถามหนี้ต้องไม่ติดต่อกับลูกหนี้โดยตรง หลังจากที่รู้หรือควรรู้ว่ามีการแต่งตั้งผู้แทนแล้ว เว้นแต่หากไม่มีการตอบรับจากผู้แทนภายในระยะเวลาอันควรหรือการตั้งผู้แทนไม่ชอบด้วยกฎหมายหรือเป็นการตั้งผู้แทนที่ไม่เกี่ยวข้องกับหนี้หรือ ลูกหนี้มีความประสงค์ให้ติดต่อกับตนโดยตรง^{๑๔}

๓) ถ้าเจ้าหนี้และหรือผู้ติดตามทวงถามหนี้ไม่สามารถ แสดงให้เห็นถึงความรับผิดชอบของลูกหนี้ตามกฎหมายได้ หรือถ้าบุคคลภายนอกแจ้งว่าไม่ประสงค์ที่จะให้ ข้อมูลเกี่ยวกับลูกหนี้ เจ้าหนี้หรือผู้ติดตามทวงถามหนี้ต้องหยุดการติดต่อกับลูกหนี้หรือบุคคลภายนอก จนกว่าจะพิสูจน์ความรับผิดชอบของลูกหนี้ได้^{๑๕}

๔) ถ้าลูกหนี้ปฏิเสธความรับผิดในหนี้ เจ้าหนี้หรือ ผู้ติดตามทวงถามหนี้อาจติดต่อกับลูกหนี้เป็นหนังสือหรือดำเนินการตามกฎหมายกับลูกหนี้ได้ โดยการ ติดต่อกับลูกหนี้ทางหนังสือนั้น ต้องเป็นไปเพื่อกล่าวถึงสิทธิเรียกร้องของลูกหนี้หรือเพื่อเสนอแนวทาง ระบุข้อพิพาทที่เกิดขึ้น^{๑๖}

(๒.๒.๒) ข้อปฏิบัติอื่นๆ ในการติดตามทวงถามหนี้

๑) เจ้าหนี้หรือผู้ติดตามทวงถามหนี้ ต้องรักษาข้อมูล ส่วนตัวของลูกหนี้ เว้นแต่อาจเปิดเผยข้อมูลเหล่านั้นได้หากมีเหตุผลที่เหมาะสมและจำเป็นเพื่อ วัตถุประสงค์ในการติดตามทวงถามหนี้เท่านั้น^{๑๗}

๒) หากมีการร้องขอของลูกหนี้ ผู้ติดตามทวงถามหนี้ต้อง จัดหาข้อมูลและเอกสารให้แก่ลูกหนี้ เช่น ในกรณีที่หนี้เกี่ยวข้องกับผู้บริโภคหรือหนี้บัตรเครดิต เจ้าหนี้ หรือผู้ติดตามทวงถามหนี้ต้องจัดหารายงานการเงินของจำนวนหนี้ รายงานการชำระหนี้ ดอกเบี้ย ค่าธรรมเนียมและค่าปรับ รวมถึงสำเนาหนังสือสัญญาและเอกสารอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง และหากมี ข้อผิดพลาดในการจัดหาข้อมูลดังกล่าว อาจถือว่าเป็นการกระทำที่หลอกลวงให้เข้าใจผิด หรือเป็นการกระทำที่ไม่สมเหตุสมผลก็ได้^{๑๘}

^{๑๓} Australian Competition and Consumer Commission, Australian Securities and Investment Commission, เรื่องเดียวกัน น.๘-๑๑.

^{๑๔} Australian Competition and Consumer Commission, Australian Securities and Investment Commission เรื่องเดียวกัน น. ๑๙-๒๐.

^{๑๕} Australian Competition and Consumer Commission, Australian Securities and Investment Commission, เรื่องเดียวกัน น.๓๒.

^{๑๖} Australian Competition and Consumer Commission, Australian Securities and Investment Commission, เรื่องเดียวกัน น.๒๕.

^{๑๗} Australian Competition and Consumer Commission, Australian Securities and Investment Commission, เรื่องเดียวกัน น.๙-๑๐.

^{๑๘} Australian Competition and Consumer Commission, Australian Securities and Investment Commission, เรื่องเดียวกัน น.๒๑.

๓) เจ้าหนี้หรือผู้ติดตามทวงถามหนี้ ต้องไม่เพิกเฉยต่อข้อเรียกร้องหรือข้อโต้แย้งของลูกค้าหนี้ โดยเจ้าหนี้หรือผู้ติดตามทวงถามหนี้ต้องดำเนินการภายในเวลาอันสมควรเพื่อให้มีการพิจารณาข้อเรียกร้องหรือข้อโต้แย้งนั้น^{๓๔}

๔) เจ้าหนี้หรือผู้ติดตามทวงถามหนี้ต้องติดตามทวงถามหนี้โดยกระทำสุภาพ เป็นธรรมและเกิดผลได้จริง โดยอาจมีการเจรจาต่อรองเพื่อให้ลูกหนี้ชำระหนี้หรืออาจให้ความช่วยเหลือทางการเงินอันสมควรแก่ลูกหนี้เพื่อค่าใช้จ่ายในการดำรงชีพรวมถึงการผ่อนเวลาชำระหนี้ หรือแบ่งการชำระหนี้ให้แก่ลูกหนี้^{๓๕}

(๒.๒.๓) ข้อห้ามปฏิบัติในการติดตามทวงถามหนี้

๑) การใช้กำลังบังคับ หรือการรบกวนที่ไม่เหมาะสมหรือการบังคับที่ไม่เหมาะสม^{๓๖}

การใช้กำลังบังคับ หมายถึง การใช้ความรุนแรงหรือใช้กำลัง รวมถึงกรณีที่อาจถือได้ว่าเป็นความผิดทางอาญา

การรบกวนที่ไม่เหมาะสม อาจเกิดขึ้นเมื่อเจ้าหนี้นพยายามที่จะกดดันลูกหนี้อย่างต่อเนื่องให้ชำระหนี้โดยไม่จำเป็นต้องถึงขนาดเป็นการกระทำความผิดกฎหมายก็ได้

การบังคับที่ไม่เหมาะสม อาจเกิดขึ้นได้หลายรูปแบบ ไม่จำกัดว่าต้องเป็นการใช้กำลังบังคับเท่านั้นและอาจไม่เกี่ยวข้องกับการรบกวนที่ไม่เหมาะสมก็ได้ การบังคับจึงหมายความรวมถึงการบังคับหรือคุกคามหรือการบังคับให้ปฏิเสธทางเลือกของลูกค้าหนี้ เช่น เจ้าหนี้หรือผู้ติดตามทวงถามหนี้ต้องปฏิบัติต่อลูกหนี้โดยต้องไม่ใช้ภาษาที่ไม่เหมาะสม ไม่กระทำการดูหมิ่นลูกหนี้ในลักษณะที่ทำให้ลูกหนี้ได้รับความอับอาย ไม่กระทำการก้าวร้าวหรือคุกคาม ไม่ข่มขู่ว่าจะใช้กำลังบังคับลูกหนี้หรือบุคคลอื่น^{๓๗}

๒) การหลอกลวงให้เข้าใจผิด^{๓๘}

เจ้าหนี้หรือผู้ติดตามทวงถามหนี้ อาจหลอกลวงให้ลูกหนี้เข้าใจผิดได้แม้ไม่ตั้งใจก็ตาม ซึ่งในบางกรณีเจ้าหนี้หรือผู้ติดตามทวงถามหนี้ อาจต้องเปิดเผยข้อมูลที่เชื่อถือได้เพื่อหลีกเลี่ยงว่าเป็นการหลอกลวงให้เข้าใจผิด

(ก) เจ้าหนี้หรือผู้ติดตามทวงถามหนี้ต้องไม่แสดงตนโดยไม่เป็นจริง เช่น ต้องไม่ระบุว่าตนเป็นทนายความหรือทำงานให้กับทนายความหรือเจ้าหน้าที่

^{๓๔} Australian Competition and Consumer Commission, Australian Securities and Investment Commission, เรื่องเดียวกัน น.๓๔

^{๓๕} Australian Competition and Consumer Commission, Australian Securities and Investment Commission, เรื่องเดียวกัน น.๒๖

^{๓๖} Section 60 Trade Practices Act 1974 and Section 12DJ Australian Securities and Investment Commission Act 2001.

^{๓๗} Australian Competition and Consumer Commission, Australian Securities and Investment Commission, p.31, 42-43.

^{๓๘} Section 52(1) Trade Practices Act 1974 and Section 12DJ Australian Securities and Investment Commission Act 2001.

ของรัฐ ดำรวจหรือศาลซึ่งไม่เป็นความจริง รวมถึงกระทำการหลอกลวงให้เข้าใจผิดในรูปของเอกสาร ข้อความ สัญลักษณ์ใดๆ หรือรูปแบบหรือสิ่งอื่นอันคล้ายคลึงกันว่าเป็นของบุคคลดังกล่าว^{๒๔}

(ข) เจ้าหนี้หรือผู้ติดตามทวงถามหนี้ต้องไม่แสดงออก โดยหลอกลวงเกี่ยวกับหนี้ ผลของการไม่ชำระหนี้ ไม่ข่มขู่ หรือทำให้กลัวว่าจะเกิดผลทางกฎหมาย หากไม่ชำระหนี้ หากกระบวนการดังกล่าวไม่อาจเกิดขึ้น เช่น การกล่าวเป็นนัยว่าจะมีการยึดอายัดทรัพย์สิน เงินเดือน หรือผลประโยชน์อื่นๆ ของลูกหนี้หรือบุคคลที่ใกล้ชิดกับลูกหนี้ หรือลูกหนี้ต้องรับผิดชอบในค่าธรรมเนียม ค่าปรับที่เพิ่มขึ้น หรือจะมีการรายงานหนี้ดังกล่าวกับศูนย์ข้อมูลความน่าเชื่อถือทางการเงิน รวมถึงการกล่าวเป็นนัยว่าหากลูกหนี้ไม่ชำระหนี้จะมีความรับผิดชอบทางอาญา หรือจะดำเนินคดีอาญากับลูกหนี้^{๒๕}

๓) การกระทำอันไม่สมเหตุสมผล^{๒๖}

เจ้าหนี้หรือผู้ติดตามทวงถามหนี้มีความพยายามที่จะใช้อิทธิพลที่ไม่เหมาะสมหรือกดดันหรือใช้วิธีการที่ไม่ยุติธรรมกับลูกหนี้ เช่น เจ้าหนี้หรือผู้ติดตามทวงถามหนี้อาศัยข้อต่อของลูกหนี้ในการติดตามทวงถามหนี้ เช่น ความไม่สามารถกระทำการต่างๆ การขาดการศึกษา อายุของลูกหนี้ ความยากจน ความอ่อนแอ ความมีนเมา การไม่ได้รับการอธิบาย และช่วยเหลือเมื่อจำเป็น^{๒๗}

(๒.๒.๔) ความรับผิดชอบ

เจ้าหนี้หรือผู้ติดตามทวงถามหนี้ซึ่งฝ่าฝืนข้อปฏิบัติ หรือข้อห้ามปฏิบัติในการติดตามทวงถามหนี้จะต้องรับผิดชอบดังนี้

๑) ค่าปรับ กรณีที่เป็นการกระทำอันเป็นการใช้กำลัง บังคับ การรบกวนที่ไม่เหมาะสม การบังคับที่ไม่เหมาะสม การหลอกลวงให้เข้าใจผิด หรือการกระทำอันไม่สมเหตุสมผล

๒) คำสั่งทางแพ่ง เช่น การออกคำสั่งควบคุมพฤติกรรม ในอนาคต หรือคำสั่งทางแพ่งที่ไม่เป็นการลงโทษโดยเฉพาะ การโฆษณาแก้ไขพฤติกรรม หรือ การลงโทษทางอาญาโดยเฉพาะการโฆษณาที่เป็นผลร้ายแก่ตน

๓) ค่าเสียหายหรือคำสั่งศาล ลูกหนี้หรือบุคคลภายนอกที่ได้รับ ความเสียหายที่เป็นผลมาจากการกระทำของเจ้าหนี้หรือผู้ติดตามทวงถามหนี้มีสิทธิเรียกร้อง ค่าเสียหายภายใต้กฎหมายนี้ และลูกหนี้หรือบุคคลภายนอกมีสิทธิที่จะเรียกร้องศาลให้มีคำสั่งอื่นๆ เพื่อบรรเทาความเสียหายแก่ตนได้^{๒๘}

^{๒๔} Australian Competition and Consumer Commission, Australian Securities and Investment Commission, p.10, 36-37.

^{๒๕} Australian Competition and Consumer Commission, Australian Securities and Investment Commission p.10, 33-35.

^{๒๖} Part IVA Trade Practices Act 1974 and Part 2, subdivide C Australian Securities and Investment Commission Act 2001

^{๒๗} Australian Competition and Consumer Commission, Australian Securities and Investment Commission, p.30-31, 46.

^{๒๘} Australian Competition and Consumer Commission, Australian Securities and Investment Commission, p.48.

(๒.๒.๕.) การควบคุมโดยคณะกรรมการ

ประเทศออสเตรเลียมีหน่วยงานที่มีอำนาจควบคุมการติดตามทวงถามหนี้ คือ Australian Competition and Consumer Commission (ACCC) และ Australian Securities and Investments Commission (ASIC) โดยมีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบช่วยเหลือลูกหนี้จากการกระทำที่ไม่เหมาะสม โดยจัดหาบริการที่จำเป็นและผู้เชี่ยวชาญในการให้ความช่วยเหลือทางการเงิน รับผิดชอบควบคุมหนี้เกี่ยวกับบัตรเครดิต หนี้เกี่ยวกับบ้าน ครอบครัว หนี้ส่วนบุคคล หนี้ที่มีการชำระหนี้ผ่านคนกลาง เช่น การผ่อนชำระรถยนต์ หรือของใช้ภายในบ้าน หนี้ค่าธรรมเนียมสำหรับการปรึกษาให้ความช่วยเหลือทางการเงิน ประกันภัยและอื่นๆ รวมถึงการกระทำที่ไม่เหมาะสมที่เกี่ยวกับการติดตามทวงถามหนี้ รวมถึงการกระทำที่หลอกลวงให้เข้าใจผิดเกี่ยวกับหนี้^{๒๙} นอกจากนี้ยังมีหน้าที่รายงานวิธีปฏิบัติในการติดตามทวงถามหนี้เปลี่ยนแปลงโครงสร้างและวิธีปฏิบัติในการติดตามทวงถามหนี้ในปัจจุบัน และรวบรวมผลตอบรับหลังจากมีการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติในการติดตามทวงถามหนี้แล้ว

(๓) ประเทศอังกฤษ

ประเทศอังกฤษมีได้กำหนดมาตรการควบคุมการติดตามทวงถามหนี้ไว้เป็นกฎหมายเฉพาะ แต่ได้มีการนำบทบัญญัติเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภคตาม Consumer Credit Act 1974 (กฎหมายว่าด้วยสินเชื่อของผู้บริโภค ค.ศ. ๑๙๗๔) และ Data Protection Act 1998 (กฎหมายว่าด้วยการปกป้องข้อมูล ค.ศ. ๑๙๙๘) โดยมาตรา ๕๕ ของ Data Protection Act 1998 กำหนดว่าการเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลโดยปราศจากการยินยอมของหน่วยงานที่เก็บข้อมูลอยู่ถือว่าเป็นการกระทำที่ผิดกฎหมาย

โดยในส่วนของ Consumer Credit Act 1974 ได้กำหนดให้ Office of Fair Trading อันเป็นหน่วยงานภายใต้สังกัด กำหนดแนวปฏิบัติของการติดตามทวงถามหนี้ (Debt Collection Guidance) เพื่อเป็นมาตรฐานให้ผู้ติดตามหนี้กระทำการทวงถามหนี้อย่างเป็นธรรมแก่ลูกหนี้ โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

(๓.๑) กำหนดว่าการติดต่อทวงถามหนี้ด้วยวิธีการที่ถือว่าเป็นการทวงถามหนี้อย่างไม่เป็นธรรม เช่น เจตนาที่จะใช้เอกสารให้มีความเหมือนหรือคล้ายกับเอกสารทางราชการของศาล ให้ข้อมูลที่ก่อให้เกิดความเข้าใจผิดหรือใช้ประโยชน์จากความไม่รู้ของลูกหนี้ หรือผู้ทวงถามหนี้ที่ติดต่อกับลูกหนี้โดยไม่แสดงตัวให้ชัดเจนว่าเป็นใคร หรือทำงานให้ใคร หรือหน้าที่คืออะไร หรือวัตถุประสงค์ในการติดต่อคืออะไร หรือใช้ถ้อยคำทางกฎหมายหรือทางเทคนิคที่ไม่มีความจำเป็น เช่น ใช้คำภาษาลาดินหรือติดต่อลูกหนี้ในเวลาที่ไม่เหมาะสม เป็นต้น

(๓.๒) การแสดงตนที่ทำให้ลูกหนี้เข้าใจผิด ด้วยวิธีการ เช่น การอ้างว่าเป็นเจ้าหน้าที่จากศาล หรือการใช้สัญลักษณ์หรือตราที่ทำให้เข้าใจผิดว่าเป็นเอกสารของรัฐบาล เป็นต้น

(๓.๓) การรบกวนหรือรังควาน ด้วยวิธีการ เช่น การติดต่อลูกหนี้ในเวลาที่ไม่เหมาะสม หรือไม่แจ้งลูกหนี้เมื่อได้มีการเปลี่ยนหนี้ของลูกหนี้ไปสู่เจ้าหน้าที่รายใหม่ หรือชูว่าจะทำการเปิดเผยรายละเอียดของการเป็นหนี้ของลูกหนี้ให้แก่บุคคลที่สาม หรือกระทำให้ลูกหนี้ได้รับความอับอายต่อบุคคลที่สามจากการเป็นหนี้ เช่น ไม่ปิดซองจดหมายทวงถามหนี้อันทำให้บุคคลอื่นอาจเปิดอ่านได้ เป็นต้น

^{๒๙} Australian Competition and Consumer Commission, Australian Securities and Investment Commission, p.49.

(๓.๔) การเรียกเก็บค่าใช้จ่ายในการทวงถามหนี้ ด้วยวิธีการที่ถือว่าไม่เป็นธรรมต่อลูกหนี้ เช่น การเรียกเก็บค่าใช้จ่ายจากลูกหนี้นอกเหนือจากที่กำหนดในสัญญา หรือ ทำให้ลูกหนี้เกิดความเข้าใจผิดว่าตนมีความรับผิดชอบตามกฎหมายที่ต้องจ่ายค่าใช้จ่ายเพิ่มเติม เป็นต้น

(๓.๕) การพบลูกหนี้จะต้องไม่กระทำการด้วยวิธีการ เช่น ทวงถามหนี้ต่อตัวลูกหนี้โดยที่ทราบว่าเป็นลูกหนี้ป่วย หรือทวงถามหนี้ต่อลูกหนี้ซึ่งอยู่ในภาวะจิตใจที่ไม่ปกติ เช่น มีปัญหาสุขภาพจิต หรือเข้าไปในเคหสถานของลูกหนี้โดยมิชอบ รวมถึงการไม่ออกจากสถานที่ของลูกหนี้เมื่อได้มีการแจ้งแล้ว หรือติดต่อทวงถามหนี้ต่อหน้าลูกหนี้ในสถานที่ที่ไม่เหมาะสม เช่น ที่ทำงานหรือโรงพยาบาล เป็นต้น

๓.๒ การนำโทษทางปกครองมาใช้ในร่างพระราชบัญญัติ

ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินี้ได้มีการนำโทษทางปกครองมาใช้เนื่องจากในปัจจุบันรัฐบาลมีนโยบายให้ยกเลิกโทษทางอาญาสำหรับการกระทำความผิดบางลักษณะ และนำโทษทางปกครองมาใช้บังคับมากยิ่งขึ้น คณะกรรมการปรับปรุงกฎหมายเพื่อการพัฒนาประเทศจึงเสนอแนวทางการกำหนดโทษไว้โดยเสนอให้แบ่งโทษที่จะกำหนดแก่ผู้กระทำความผิดออกเป็นสองประเภท คือ โทษทางปกครองและโทษทางอาญา โดยมีข้อพิจารณาการเลือกใช้โทษว่า^{๓๐}

(๑) โทษทางปกครอง ควรใช้แก่การกระทำความผิดที่เป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งทางปกครอง หรือการกระทำที่ไม่มีผลต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชนหรือต่อชีวิตร่างกายของผู้อื่น

(๒) โทษอาญา ควรใช้แก่การกระทำความผิดที่มีผลกระทบร้ายแรงต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือต่อสังคมเป็นส่วนรวมหรือระบบเศรษฐกิจของประเทศ หรือเมื่อการใช้โทษแก่การกระทำอันเป็นการฝ่าฝืนคำสั่งทางปกครองไม่อาจทำให้การบังคับการตามคำสั่งทางปกครองนั้นเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

การกำหนดว่าความผิดลักษณะใดเป็นความผิดที่มีโทษทางปกครองหรือโทษทางอาญาเป็นเรื่องนโยบายของแต่ละประเทศ แต่เกณฑ์การแบ่งแยกว่าการกระทำผิดใดควรกำหนดให้เป็นความผิดทางปกครองที่มีโทษทางปกครองและการกระทำผิดใดควรกำหนดให้เป็นความผิดทางอาญาที่มีโทษทางอาญา จะอยู่ที่ระดับความร้ายแรงของการกระทำผิดโดยการกระทำผิดที่กำหนดให้มีโทษทางอาญาควรมีลักษณะเป็นความผิดโดยสภาพคือเป็นสิ่งที่สังคมหรือวิญญูชนถือกันว่าเป็นความชั่วร้าย หรือมีผลกระทบต่อความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชน ในขณะที่ความผิดที่กำหนดให้มีโทษทางปกครองเป็นการละเมิดต่อคุณค่าระดับรองของสังคมที่เกี่ยวกับกฎเกณฑ์ด้านเศรษฐกิจและสังคมของรัฐ มิใช่การละเมิดต่อสิทธิเสรีภาพขั้นพื้นฐานของบุคคล ดังนั้นปัญหาว่าการกระทำผิดกรรมหนึ่งจะเป็นความผิดทางปกครองหรือความผิดทางอาญา จึงขึ้นอยู่กับฝ่ายนิติบัญญัติจะกำหนดว่าระดับความร้ายแรงของการกระทำผิดนั้นสมควรเป็นความผิดทางปกครองหรือความผิดทางอาญา และเมื่อตัดสินใจให้การกระทำผิดใดเป็นความผิดทางปกครองหรือความผิดทางอาญาแล้ว ความผิดดังกล่าวย่อมไม่อาจเป็นความผิดที่จะกำหนดให้มีโทษทางปกครอง (โทษปรับทางปกครอง) ควบคู่กับโทษทางอาญา (โทษปรับทางอาญา) ในกฎหมายฉบับเดียวกันได้

^{๓๐} คณะกรรมการปรับปรุงกฎหมายเพื่อการพัฒนาประเทศ “รายงานการศึกษาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ในการกำหนดโทษอาญา”, (๒๕๔๗), น.๑๙ อ้างถึงใน เอกสารเสนอที่ประชุมฝ่ายร่างกฎหมาย วันพุธ ที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๑ เรื่อง การนำโทษทางปกครองมาใช้ควบคู่กับโทษทางอาญา, ฝ่ายการเมืองการปกครอง สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา